№ 28. Otrdeen, 6. martâ 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Iſnahk 3 reiſes nedeklà: otrdeenà, zeturtdeenà un ſeſtdeenà,

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihwera eelà № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Tirdſneezibas nams
L. un E. Metzl un Ko.,
zentralais ſludinajumu kantoris
(dibinats 1878. gadâ)
Maſkawâ,
Warſchawâ, Sw.-Peterburgâ, Wilnâ, Berlinê, Pariſê. Ju-Jorkà, Boſtonâ, Buffalo
zaur ſcho paſinu, kà wineem ir atwehrta kantora nodaļa ari
Lodſê (Лодзь, Петроковская 102)
ſludinajumu peenemſchanai un laikrakſtu parakſtiſchanai wiſâ paſaulê.

Lu=
gu latweeſcheem papilnam un
ri=
dſeneekeem pat jau wairaki teatri, kurus apmeklê ar=
chi=
tekti, tirgoni, adwokati, mahzitaji un ziti. Bet wini wiſi pihpo **nepahrſpehjami labos**
„Luricha"
papirotus.
Luhdſu pamehgineet ari Juhs, ko nekad neno=ſchehloſeet.

Walſts dome.

— 29. februara un 1. marta ſehdês teek turpinata apſpreeſchana par walſts budſchetu 1912. gadam, pee kam teek turetas daſchas eewehrojamas runas tà no opoſizijas (Kutlera un Schingarewa), kà ari no waldibas un to aiſſtahwju puſes. Opoſizijas runatajeem 1. marta ſehdê atbild miniſtru preekſchneeks Kokowzews (kurſch, kà finams, ari ir finantſchu pahrwaldneeks) un aiſrahda teem, ka wini tikai tapehz turot leeliſkàs tukſchu fraſu pilnàs runas, ka III. Domes laiks ejot uſ beigam un tuwojotees jaunas wehleſchanas. Atſpehkojis kà nepamatotus Kutlera uſbrukumus, winſch aiſrahda, ka waldiba nekad neko naw darijuſi noſlehpumaini, bihdamàs no atklahtibas, bet wiſur un weenmehr dewuſi Domei wajadſigos paſkaidrojumus, ja tik ween tàs peepraſijumi bijuſchi pamatoti. Tik weegli iſturetees pret budſcheta jautajumu, kà to darot kadeti un winu peekriteji ſtarp oktobriſteem, neeſot eeſpehjams — ſchis jautajums eſot pahrak ſwarigs. Waldiba ari nekad neeſot domajuſi ſlehptees aiſ Wiſaugſtakàs Gribas — ta preekſch winas eſot preekſch tam par daudz ſwehta. Aplami ari eſot Schingarewa uſbruzeeni waldibai. Ka walſts finanſielee apſtahkli labojotees, to jau peerahdot tas fakts, ka tagad eſot eeſpehjams dſehſt agrako gadu parahdus. Beſ tam ari kulturelee iſdewumi peeauguſchi no 3 proz. uſ 15 proz. Ari neraſchas deht waldibai iſtreikti pahrmetumi, proti, ta netik ween pate ſneedſot nepeeteekoſchu pabalſtu truhkumzeetejeem, bet ari ziteem leedſot to darit. Tas neeſot teeſa, neweenam neleegts ſneegt pabalſtu, bet leegts tikai ſcho pabalſtu ſneegſchanu pahrwehrſt par politiſkas agitazijas lihdſekli. Nepamatoti eſot ari pahrmetumi, ka waldiba ſem nazionaliſtu ſpeedeena buhtu iſdarijuſi ko nelikumigu. Pahrmetot, ka ſemneeku agrarbanka rihkojotees nepareiſi, bet ſcheem pahrmetumeem neeſot pamata, tà warot tikai apſtahkku nepaſineji. Kreiſee tautu weduſchi uſ Wiborgu. (Stipri aplauſi zentrâ un pa labi.) Pa kreiſi ſauzeeni: „Un Mukdena, Zuſima!" — Pa labi „Kluſu!" Mukdena un Zuſima jau aiſgahjuſchas pagahtnê. Zelſch, pa kuru juhs gribejat tautu weſt, gahja zaur iluminazijàm uſ peeſpeeſtu ſemes atſwabinaſchanu, bet tauta jums neſekoja. (Balſis pa kreiſi: „Sekos!" — Balſis pa labi: „Mehs juhs pakahrſim!") Kreewu tautai eſot tikai weens wadonis, Deewa ſwaidits. Keiſars, tas winu wedis un wediſchot ari turpmak. Schai runai ſekoja ilgi aplauſi zentrâ un pa labi. — Perſonigâ leetà pehz tam wehl runaja Schingarews. —

Ari 2. marta ſehdê turpinas debates par walſts budſchetu 1912. gadam. — Polis Grabſkis norahda, ka poli lihdſigi ziteem Kreewijas pawalſtneekeem makſà nodokkus un Polijas zariſte dodot 304 milj. 500,000 rbl. eenahkumu walſtij, bet winas kulturas wajadſibam iſdodot ſamehrâ daudz maſak, nekà eekſchgubernàs. Ari ſemſti poli gaidot jau 6 gadus, bet weltigi. Pa debatu laiku domes wize-preſidents knaſs Wolkonſkis uſaizina noſuhtit lihdſjuhtibas telegramu Italijas kehninam par laimigu iſglahbſchanos no uſbrukuma breeſmam, ko ari nolemj.

Ap walſts domi.

Pagahjuſchâ ſwehtdeenâ walſts domes preſidents Rodſjanko Zarſkaje Selâ tika peenemts 1½ ſtundas ilgâ audienzê, kur pahrrunati paſchlaik jau paweiktee un wehl preekſchâ ſtahwoſchee walſts domes darbi. Ar ſcho braukumu wedot ſakarâ ſinas, kà „Rig. Rund." no Peterburgas rakſta, par ahrleetu miniſtra uſſtahſchanos walſts domê. Pirms neilga laika ahrleetu miniſtrs Saſonows wehl newarejis noteikt, waj winam buhſchot domê eeſpehjams runat, lai gan winſch koti labpraht wehlejees domi eepaſihſtinat ar tagadejeem ſwehloſcheem deenas jautajumeem. Tagad eſot ſchinî leetâ eeinterefetàm domes aprindam paſinots, ka pret Saſonowa uſſtahſchanos nekahdu kawekku neeſot. Kà dſirdams, domê winſch gribot runat par kreewu-amerikanu tirdſneezibas lihguma uſteikſchanu (paſchlaik eſot ſahktas kluſibâ ſarunas par jauna lihguma noſlehgſchanu), par

Paſpahrne.

Alkohola ſlimneeku apgahdneezibas weeta — muhſu Lauſchu labklahjibas weizinaſchanas beedribas jauns paſahkums.

Zik koti alkohols poſta weſelibu un tikumibu, gimenes laimi un labklahjibu, tas jau ſen atſihts un tadehl teek mekleti lihdſekli pret to. Tatſchu muhſu deenàs, kur ar ſtatiſtikas palihdſibu un daudz aſaku ſkatu eeſpehjams nowehrot eemeſlus un ſekas ſozialâ dſihwê, muhs wehl daudz wairak nomahz apſina, ka ſtarp nabadſibas kà ari gimenes un behrnu poſta zehloneem alkohols palihdz pildit ſlimnizas un wahjprahtigo namus, ka tas galwenais netikumibas un noſeedſibas weizinatajs un ka daudzu buhtnu eedſimtà meſigà un garigà maſwehrtiba atteezinama uſ wezaku alkoholiſmu. Jo wairak tahdâ kahrtâ eepaſinàs ar leeliſko alkohola lihdſwainibu pee wiſdaſchadakà ſoziala, higieniſka, moraliſka un ſaimneeziſka maſſu poſta, jo wairak eepaſinàs ar winu kà ar wiſpahribas apkrahweju ar neproduktiweem iſdewumeem, jo ſparigak uſſahka weſt organiſetu zihņu wiſu ſcho likſtu nowehrſchanai. Ahtreem ſoleem dodas uſ preekſchu atſino, ka alkohola jautajums nebuht naw tikai indiwiduels weſelibas jautajums, kurſch jaatriſina katrai perſonai paſchai par ſewi, bet gan ka tas ir leels ſabeedriſks un rahſu higienas jautajums. Muhſu laikâ, kad alkoholiſkee dſehreeni arween wairak paleek par paſtahwigu baudu weelu wiſâs ſabeedribas ſchkirâs, alkoholiſms kluwis par wiſgruhtako tautas ſehrgu. Pehz paſihſtamâ Berlines ahrſta Dr. Königa wahrdeem, tas ir wiſiſplatitakà ſlimiba paſaulê. Tadehl ari reiſê ar ſiſtematiſku alkoholiſma apkaroſchanu uſſahkta alkohola ſlimneeku ahrſteſchana.

Jaunakà alkohola ſlimneeku ahrſteſchana pamatojas uſ ta uſſkata, ka ſchuhpiba ir ne tikai netikums, bet gan galwenâ kahrtâ — ſlimiba un pee tam iſahrſtejama ſlimiba. Iſahrſtejama weenigi ar pilnigu atturibu no alkohola leetoſchanas, kas dſehrajam panahkama ſem atturibneeku perſoniga eeſpaida un nodroſchinama un uſturama eeſtahjotees atturibas beedribâ par beedri. Tà tad atturibneeku organiſazijas ir tiklab galwenee kara pulki zihnâ pret alkoholiſma iſzelſchanos, kà ari dſehraju glahbſchanas weetas.

Tahkakais nepeezeeſchamais lozeklis modernajâ dſehraju apgahdneezibas ſiſtemâ ir dſehraju dſeedinaſchanas eeſtahdes, kurâs ſewiſchki gruhti ſlimajeem alkoholikeem tiklab ar ahrſta, kà ari ar dwehſeku gana palihdſibu dod eeſpehju iſweſelotees. Lihdz ar dſeedinaſchanas eeſtahdem nepeezeeſchami wajadſigas dſehraju patwehrſmes neiſdſeedinami ſlimeem; tàs kà eeſlodſiſchanas weetas iſſargà neiſdſeedinami ſlimo alkoholiku gimenes, kà ari wiſpahribu no poſta, kahds teem draud no ſlimajeem.

Razionelâ dſehraju glahbſchanas darbâ zentralu weetu eenem, beidſot, alkohola ſlimneeku apgahdneezibas weetas, kahdas pehdejâ laikâ eerihkotas daudz ahrſemes leelpilſehtàs. To uſdewums ir:

1) Alkohola ſlimneekeem un to peederigeem beſ makſas ſneegt padomus un ſinas, ruhpetees par alkohola ſlimneeku apgahdaſchanu un likt preekſchâ dſehraju noſtahdiſchanu ſem uſraudſibas, lai zaur to winus daritu nekaitigus; atteezigâ kahrtâ ruhpetees ari par alkoholika gimeni un no wina atkarigeem peederigeem;

2) Darit wiſpahribas intereſi par alkohola jautajumu dſihwaku un iſplatit atſinu par alkoholiſma poſtu.

Apgahdneezibas weeta darbojas galwenâ weenâ kahrtâ ar atturibas beedribu palihdſibu. Un tà ka ſchimbrihſcham Rigâ wairak tahdas paſtahw un ſekmigi darbojas, tad ari ſperts ſwarigakais ſolis apgahdneezibas weetas dibinaſchanai. Jo wairak tadehl, ka, kà jau ſinams, Jahna beedriba ſagatawo ſchimbrihſcham dſehraju dſeedinatawas atwehrſchanu Rigas tuwumâ. (Turpmak beigas.)

Sihkumi.

Paſaules iſſtahde San-Franziſkâ.

Panamas kanals tiks atklahts 1915. gadâ. Schim gadijumam par godu nodomats ſarihkot Seemel-Amerikâ paſaules iſſtahdi. Ilgi tur ſtrihdejàs par weetu, kurâ lai ſchi iſſtahde notiktu. Zihna notika ſtarp dimàm pilſehtam: Nu-Orleanu un San-Franziſku. Beidſot iſſchkihràs preekſch San-Franziſkas pilſehtas Kalifornijâ. Preekſch ſchis iſſtahdes ſagatawoſchanas Kalifornijas walſts atwehlejuſi 20 miljonu dolaru (= ap 40 milj. rubku). Iſſtahdes atklahſchana notiks pehz tam, kad Panamas kanals jau buhs preekſch zaurbraukſchanas derigs, tà ka Eiropeeſchi warès zaur ſcho kanalu braukt taiſni uſ San-Franziſku.

krewu-austreeschu atteezibam, kà ari par atteezibam pret Berlini un italeeschu-turku karu.

Apspeeeschot ahrleetu ministrijas budschetu walsts domê usstahschotees Milukows, domes autoritate (?) ahrejàs politikas leetàs.

No ahrsemem.

Par usbrukumu Italijas kehninam,

par ko jau pehdejâ numurâ ihsumâ sinots, nahk wehl schahdas tuwakas sinas:

Româ, 14. (1.) martâ. Usbrukums kehninam tika isdarits pulksten 8 no rihta firstu Odeskalki pils tuwumâ, Humberta I. eelâ. Kehninsch lihds ar kehnineeni brauza walejâ ekipaschâ, kurâ sehdeja ari generaladjutants Brusati. Usbruzejs schahwa no puhla, aisslehpees ais kahdas kolonas. Kehnina sargu pulka preekschneeks majors Langs ar weenu lodi tika eewainots galwâ, otra kehra wina kasku. Kehninsch aisbrauza us panteonu un palika tur lihds deewkalpojuma beigam. Eewainotais Langs nokrita no sirga un ar ahtras ahrsta palihdsibas rateem tika aiswests us San Dschakomo hospitalu. Eewainojums bihstams. Usbruzejs nosauzàs par muhrneeku Antonio Dalba. Winsch ir 21 g. w. Puhlis gribeja usbruzeju lintschot.

Pehz deewkalpojuma atgreeschotees no panteona, kehninsch tika no eedsihwotajeem juhsmigi apsweikts ar sauzeeneem: „Lai dsihwo Sawojas zilts kehninsch un kehnineene!" Pehz kahda brihscha kehninsch automobilî dewàs us hospitalu un apmekleja eewainoto Langu. Zelâ us hospitalu un atpakal laudis apsweiza kehninu ar entusiasmu. Usbruzejs ir tihpisks noseedsneeks un wairakkahrt sehdejis zeetumâ, trihs reises par sahdsibam. Pehdejos gados winsch peeweenojees anarkisteem-indiwidualisteem. Pee nopratinaschanas winsch sahkumâ apgalwoja, ka rewolweru atradis, bet wehlak atsinàs, ka tas jau sen winam peederejis.

Româ, 14. (1.) martâ. Ar pirmo schahweenu, mehrketu us kehninu, Dalba eewainoja Langu, kas jahja kehnina ekipaschai pa kreisi. Sirgs salehzàs, bet Langs palika seglos un peeslehjàs pee ekipaschas. Kirasseeru nodaka slehgtâ rinkî apstahja ekipaschu. Kehninsch un kehnincene isturejàs pilnigi meerigi. Dalba pehz tam wehl isschahwa diwus schahweenus, pee kam weena lode kehra Langu galwâ un winsch nokrita no sirga. Herzoga Borgese schofèrs un kutscheeris metàs us Dalbu, kursch wehl gribeja schaut, draudeja abeem ar rewolweru un weenu eewainoja gihmî. Polizisti sagrahba Dalbu zeeti. Puhlis metàs winam wirsû, bet atturets no polizista, paguwa usbruzeju tikai weegli eewainot. Dalba kleedsa: Sitat mani, es esmu anarkists!"

„Stefani" agentura no wisàm pusem sanem sinas par patriotisku sajuhsmu kehninu pahra laimigas isglahbschanas gadijumâ. Dschiolitti kwirinalâ nowehleja kehninam laimes. Frantschu suhtnis nowehleja kehninam laimes diplomatiskâ korpusa wahrdâ.

Româ, 14. (1.) martâ. Pulksten 11 notika gahjeens ar flagam. Prozesija dewàs pa Kwirinala laukumu. Kehninu pahris lihds ar behrneem isnahza us balkona un tika juhsmigi apsweikts. Kehninsch rihta audienzès stahstija, kehnineene esot redsejusi, kà usbruzejs schahwis. Kehninsch pats taî brihdî luhkojees us otru pusi. Ar weenu schahweenu nogalinats sargu nodakas sirgs.

Mohameds Alijs atstahjis Persiju.

Par bijuschà schacha Mohameda Alija aisbraukschanu no Persijas „Retsch" sino, ka saskanâ ar rihkojumu no Peterburgas schachs brauzis wisâ slepenibâ. Awisês tizis sinots, ka schachs aisbrauzis us Petrowsku, Bakû nemas nepeestahdamees. Pateesibâ schachs 28. februarî ar kara transportu „Geok Tepe" eerabees Bakû. Tà ka zelâ sabojajusês transporta maschina, tad twaikoni atwilkusi Bakû leelgabalu laiwa „Ardagan". Bijuscho schachu sanehmuschi pilsehtas administrazijas un kara ostas preekschstahwji. Pehz tam schachs ar ekstrà wilzeenu dewees us Baladschareem, kur wina wagoni peeahketi pee ahtrwilzeena, kas eet us Rostowu pee Donas.

Pet. tel. agentura sino:

Tabrisâ, 14. (1.) martâ. Sina par bijuschà schacha aisbraukschanu no Persijas, wina peekritejus stipri apbehdinajusi. Pilsehtâ wiss meerigi. Basaros dsihwa kustiba. Kahrtibu ustura Schudschas ub Doule organisetà polizija. Winsch eerihkojis ari pilsehtas slimnizu, kuras pahrsinaschana ustizeta kreewu ahrstam Geworkowam.

Streika nemeeri Wahzijâ, Ruhres apgabalâ.

Streikotaju skaits ar katru deenu peeaugot un tagad streikojot jau wairak kà 200,000 kalnratschi. Pee tam streiks peenem dumpigu raksturu. Par to sino:

Duisburgâ, 13. martâ (29. febr.). Brukhausenê pilnigs dumpis. Lauschu puhlis apgahsa eelu laternus, eesita tirgotawu skatu logus un schahwa us eelu dselszelu wagoneem. Katru satiksmi wajadseja apturet. Druhsmâ, kas bij pehzpusdeenâ, gandrihs wisi polizisti eewainoti. Schodeen peenahks pastiprinajumam 50 wihri polizistu. Kara spehks wehl naw saukts palihgâ.

Hernê, 13. martâ. Kad schoriht weena komanda polizistu dewàs us Julijas raktuwi, lai apsargatu us darbu ejoschos strahdneekus, streikotaji sweeba us polizisteem ar akmeneem un is logeem us wineem schahwa. Polizisti atbildeja us schahweeneem. Pee tam weens schahweens kehra galwâ un nonahweja kahdu 17 gadus wezu strahdneeku.

Dortmundâ, 14. (1.) martâ. Ofiziali sino, ka no 322,000 strahdneekeem streiko 189,850.

Pirms Juhs wajadsigàs

sehklas

cepehrkat, peeprasat, luhdsu, sawa pascha labuma dehl pehz mana jauna, stipri paplaschinatà

zenu rahditaja latweeschu walodâ,

ar daudz pawisam jauneem nobildejumeem, par dahrsa augu-, lopbaribas augu-, koku un puku sehklam, puku sihpoleem, dahrsa rihkeem u. t. t.

H. Goeggingers, Rigâ,

Keisara Majestates galma apgahdneeks.

Sehklu tirgotawa (pastahw no 1851. g.). **Karla eelâ Nr. 13**

(blakus Zehdera maschinu noliktawai).

Wairak kà 100 reises

firmas raschojumi godalgoti eeksch- un ahrsemju isstahdês.

Breesmigs noseegums Amerikâ.

Berline. Kelnes awisei telegrafê no Nujorkas: Kad Hillswillê, Wirginijas walstî, teesnesis kahdam Floidam Allanam pasludinaja spreedumu, ar kuru tas noteesats us gadu zeetumâ, tad noteesatà brahlis un draugi atklahja is rewolwereem uguni us teesnesi un swehrinateem peesehdetajeem. Pee tam us weetas tika noschauti teesnesis, prokurors, weens no swehrinateem peesehdetajeem un kahds polizijas eerehdnis, bet wairak swehrinatee peesehdetaji dabuja eewainojumus. Wispahrejâ apjukumâ noseedsneekeem isdewàs aisbehgt.

Mindenê, 14. (1.) martâ. Us Dortmundu ar sewischku wilzeenu aissuhtits weens pulks kahjneeku ar loschmeteju rotu.

Minsterê, 14. (1.) martâ. 2 bataljoni kahjneeku un 2 eskadroni kiraseeru aissuhtiti us Rollinhausenas apgabalu. Kahjneeku pulks un 2 eskadroni husaru aissuhtiti us Dortmundu.

Româ, 13. martâ (29. februarî). Naw pateesa turku kara ministrijas sinojums, it kà italeeschi 10. martâ (26. februarî) buhtu atstahjuschi Ainsaru.

— „Stefani" agentura sino no Bengasas, ka 12. martâ (28. febr.) italeeschi eenehmuschi diwas oases. Eenaidneeks saudejis krituschus ween pahri par 1000 wihru. Italeescheem krituschi 3 ofizeeri un 26 saldati, eewainoti 7 ofizeeri un 55 saldati.

Konstantinopolê, 13. martâ (29. febr.). Us Melnkalnes robescham sadursmê nogalinati 4 melnkalneeschi un 2 turku saldati. Pehdejàs nedelas laikâ daschadâs weetâs Makedonijâ atrastas 17 bumbas. No septembra mehnescha atrastas pawisam 259 bumbas. Apzeetinats bijuschais oposizijas deputats Tewfiks. Kara teesa aisleedsa Konstantinopolê noturet wisadus mihtinus, isnemot klubu sapulzes.

Tripolisâ, 13. martâ (29. februarî). Dirischabli lidoja pahr Sansuru un Sawiju. Schahweeni no eenaidneeku lehgera tos nekehra. No 1000 metru augstuma dirischabli nometa 28 bumbas, kas eenaidneekam nodarija leelus saudejumus. Diwas bumbas tika mestas ari us karawanem, kas atradàs zelâ starp Sawiju un Asisiju.

Tobolskâ, 29. februarî. Ischimas aprinkî atrasti wehl 34 lihki no 19. janwara-sneega wehtras upureem.

No eekschsemem.

Basnizas kouzils.

28. febr. sinods noturejis sehdi, kurâ wirsprokurors Sablers greesees pee sinoda ar runu, ka wajadsigs atjaunot to komisiju, kurai jasagatawo materiali nahkoscham basnizas konzilam. Sablers runajis par scho leetu ar metropolitu Antoniju, kursch wehlotees, lai konzilu sasauz drihs. Sinodam jaesot gatawam us eespehju ka drihs sasauz konzilu. Biskapi schahdam nodomam, kà „R." sino, peekrituschi. Nolemts nodibinat sewischku preekschkonzila komisiju.

Peterburga. 1. martâ Keisara Aleksandra II. nahwes deenâ Petero-Pawila katedralê notika deewkalpojums, pee kura bij klaht Winu Majestates Kungs un Keisars, Kundse un Keisareene-Mahte Marija Feodorowna un Leelknases un Leelknasi.

— Wisaugstaki tika atlauts zelt Twerâ keisaram Aleksandram II. peeminekli.

— Kasanas mahzibas apgabala kurators Silows, kursch kluwa pasihstams ar sawu slaweno darbibu Kijewas mahzibas apgabalâ, un kuru tikai wehl pirms neilga laika pahrzehla us Kasanas mahzibas apgabalu, us pascha luhgumu tagad no deenasta atwalinats. Wina weetâ par Kasanas mahzibas apgabala kuratoru eezelts Harkowas uniwersitates kahrtejais profesors medizinas doktors Kultschizkis.

— Beedribu slehgschana. 29. febr. us pilsehtas preekschneeka nolehmumu metala apstrahdaschanas darba strahdneeku beedribas darbiba apturêta. Schi bij weena no wisleelakàm arodneezískàm organisazijam Kreewijâ. Pee winas peeder ap 4000 beedru, pa leelakai daksai no Putjilowa, Obuchowa, Baltijas u. z. leelu fabriku strahdneekeem. Beedribas kasê azumirkli 17,000 rbl. naudas. Winai ir ari bibliotekas un wina isdod schurnalu „Metalists". Kà stahsta, beedribas darbibas pahrtraukschana stahwot sakarâ ar pehdejo walst domes sozialdemokratiskàs frakzijas interpelaziju par strahdneeku beedribu wajaschanu no administrazijas puses. Tajâ paschâ deenâ pahrtraukta ari poligrafisko darbu strahdneeku profesionalàs beedribas darbiba, kurai ap 2000 beedru, kas stahwot sakarâ ar pehdejâ laika streikeem leelâs Peterburgas tipografijàs.

Maskawa. Semes eerihzibas un semkopibas galwenâ pahrwalde eesneegs walsts domei wisdrihsakâ laikâ projektu par Maskawas semkopibas institutu tagadejâ statuta noteikumu papilninaschanu tajâ sinâ, ka instituta padomei dodama teesiba peeschkirt magistra un doktora gradus lauksaimneezibas waj lauksaimneezibas inscheneeru sinibâs, scho arodu mahziteem wihreem.

— Nahwes sods ispildits pee semneekeem Raibajewa un Nudrabzewa, kas teem bij peespreests par laupischanam. Pee treschà apsuhdsetà spreeduma ispildischana atlikta, jo tas saudejis prahtu.

Kijewa. Aresti. Augstakàs mahzibas eestahdês parahdijàs proklamazijas ar ussaukumeem us 3 deenu ilgu streiku. Sakarâ ar to schandarmerija isdarija kratischanas, pee kam aresteja 2 uniwersitates un weenu politechnikas studentu.

— Apzeetinatais Kulabko tikschot drihsumâ pret droschibas naudu palaists us brihwàm kahjam. Wina kundse patlaban lasot no pasihstameem naudu schim noluhkam. Kulabko leelâ mehrâ sirgstot ar diloni. — Pehz jaunakàm sinam Kulabko atswabinats pret 8,0000 rbl. leelas droschibas naudas eemaksu.

— Par nesekmibu mahzibâs profesoru padome no uniwersitates isslehgusi 100 juridiskas fakultates pehdejo kursu studentus. Bez tam ari jaunako kursu studenteem schinî leetâ dots brihdinajums, lai sanemas mahzibâs un nepeedsihwo tahdu pat likteni.

Warschawa. Tschenstochowâ apzeetinati 3 laupitaji, kuri aplaupijuschi Rudniku pasta nodaku.

Wilna. Apzeetinata blehschu banda, kura no Kreewu-Asijas bankas bij iskrahpusi 15,000 r.

Lodse. Apzeetinats schejeenes fabrikants Lamerts, kursch kopâ ar kahdu otru fabrikantu M. pastrahdajuschi waras darbus pee wairak nekà 40 meitenem, 11—13 gadus wezàm, kuras wineem peegahdajusi kahda seeweete. M. pret leelu droschibas naudu atstahts wehl us brihwàm kahjam, bet winu apgahdataja aisbehgusi no Lodses. Pilsehtâ runà, ka lihdswainigi esot wehl wairaki turigo schkiru wihreeschi.

Astrachana. Rasdoras ahrpilsehtâ kahdâ namâ iszehlàs ugunsgrehks. Sadegadi wibehrni, kuri bija weeni eeslehgti sawâ istabâ.

No Belostokas. Treschdeen, 29. februarî, tejeenes luteranu basnizâ, Warschawas kara apgabala mahzitajs Reinschisels notureja deewkalposchanu garnisona latweeschu un wahzeeschu kareiwjeem. Deewwahrdus apmeklet wareja ari priwatpersonas. Latweeschu kareiwju bij salasijuschees no wisàm eerotschu schkiram pahrak par simtu, kà ari wairak priwatpersonas, sewischki seeweetes. Pati basnizina no ahrpuses loti glihta, tikai eekschpusi paschlaik remontê, kapehz tur tad ari walda leela nekahrtiba. Krehsli un solini nosmuleti un pee tam aprakstiti ar peedausigeem isteizeeneem un nekaunigeem sihmejumeem! . . . Deewkalposchana tomehr bij ihsti sirsniga un pilniga ar dseesmam un liturgiju, pehz kam mahzitajs spredikoja par neaugligu wihna koku un isdalija sw. wakarinu. — Beelostokâ latweeschu samehrâ deesgan daudz, kapehz tad ari deewwahrdus latweeschu walodâ notura katru mehnesi. „R. A."

Widseme.

Riga. Dselszela suni. Kà sino, tad Kreewijas dselszelu walde peesuhtijusi Rigas-Orlas dselszelam preekschrakstu, organiset pee dselszelu spihkereem un noliktawam sunus apsardsibai. Schis lihdseklis dewis labus panahkumus Maskawâ, kur sewischki stipri bij attihstita pretschu sahdsiba. Pehz sunu apsardsibas eeweschanas sahdsibas mitejuschàs. Sunu eegahdaschanai Rigas-Orlas dselszelsch doschot sinamu sumu. Ismehginaschanas dehl schahdu apsardsibu drihsumâ eewedis us 10 leelakàm dselszeka stazijam. Rigas-Orlas dselszeka walde starp zitu eegahdasees ari polizijas suni, kuram noluhkam nolemti 300 rubli, lai waretu nahkt sagleem us pehdam. Suns atradisees dselszeka schandarma rihzibâ.

— Par realista Kurosca nahwi pagahjuschâ wasarâ Ogrê ismekleschana, kuru wadija Peterburgas apgabalteesas swarigu leetu ismekleschanas teesnesis Aleksandrows, kà sinams, isbeigta. Tagad realista mahte Sinaida Kurosch eesneegusi luhgumu, lai isdod winai norakstus no apgabalteesas lehmuma, jo wina gribot leetu pahrtuhdset. Luhdseja apwaino ismekleschanas teesnesi par ismekleschanas pawirschibu un nepareisu isdarischanu un domà, ka winas dehls noschauts aiz politiskeem eemesleem.

— Aplaupits 1. martâ, pulksten 1/2 10 wakarâ no nesinameem laundareem Jesusbasnizas eelâ kahds wihreetis. Laundari aisschnauguschi tam kaklu un nolaupijuschi maku ar 2 r., drehbes, apawus un aismukuschi. Wainigos meklê.

— Krona pirmmahzibas skolu skaits Rigâ. Lai gan Rigas pilsehtas walde pehdejos gados dibinajusi daschas jaunas pirmmahzibas skolas, tomehr schi pilsehtas waldes gahdiba skolu sinâ atsihta par wisai gausu pat no mahzibas apgabala waldes, us kuras luhguma tad tautas apgaismoschanas ministrija ari atwehlejusi sinamu kreditu 18 jaunu krona skolu atwehrschanai un ustureschanai. Tahdâ kahrtâ jau pagahjuschâ gada beigâs Rigâ tika atwehrtas 18 jaunas krona skolas; winas eeweetotas pa leelakai daksai daschâs krona un pilsehtas skolu telpâs un darbojas tikai pehzpusdeenâs. Tà kà schinis skolâs skolas nauda naw jamaksâ, tad skolneeku wisai daudz. Wisu krona pirmmahzibu skolu skaits Rigâ schimbrihscham sneedsas lihdz 21. —pl.

Usbrukums. 29. februarî, plkst. 11 wakarâ mahjâ ejot Katrinai Ringe uf Saweenibas eelas usbruka nepasihstams jaums zilweks un sahka to sist. Uf nelaimigâs kleedseeneem peesteidsâs gorodowojs, lai apzeetinatu usbruzeju, bet tas metâs behgt uf Bauskas eelas pusi, isschaudams gaisâ, lai tahdejadi baiditu pakaldsineju. Ari gorodowojs isschahwa, bet schahweens behgli netrahpija. „R. A."

No Allascheem. Ugunsgrehks. Allaschu draudses skolâ nodega 21. februarî klehts ar daschadâm mantibam par 700 r. Par ugunsgrehka zehloni domâ neusmanigu apeeschanos ar uguni. „L."

No Zeswaines. Kopmoderneezibu nodomajuschi dibinat dala no schejeenes saimneekeem. Statutus peenehma un drihsumâ eesneegs apstiprinaschanai.

Jaun-Kalsnawa. Laupischanas usbrukums. Zelâ no Trentelberga meestina uf Jaun-Kalsnawu, apmehram pret jaun-kalsnaweeschu Rumpu mahjam, gaischâ deenas laikâ uf zela laupischanas noluhkâ usbrukts lopu un galas tirgotajam Ratfelderam, kuram kakls wairak weetâs sadurstits un weena auss noschkelta. Usbrukumu istrauzejis muischas meschsargs, kursch usbruzeju redsejis eeskreenam muischas meschâ, to noturejis par brihwmedineeku waj mescha sagli un leelaku gabalu trenkajis, bet beidsot tomehr newarejis panahkt. Pee pagihbuschâ usbrukuma upura usees 25 r. naudas. Waj winam ari kas nolaupits, tas wehl naw droschi sinams. Ap minetâm Rumpu mahjam naw nekahdu leelu meschu. Tâ ka usbrukums isdarits tik klajâ weetâ, tad tas apsihmejams par wisai pahrdroschu. Bes tam pa scho zelu pastahwigi brauz, jo tas ir leels satiksmes zelsch starp Laudonu, Kalsnawu, Behrsoni wehl ziteem tahlakeem apwideem, Trentelberga meestinu un Stukmanu dselsszeka staziju. Usbruzejam wajaga buht kahdam weetejam eedsihwotajam, kuram bijis sinams, ka Ratfelders meestinâ par galu un teleem sanehmis naudu un ar naudu brauz uf mahjam. Wisa apkahrtne loti ustraukta par schahdu sewischki pahrdroschu usbrukumu, jo lihds schim schai apwidû par tahdeem waras un breesmu darbeem nekad nebija dsirdets. „Ds. W."

Terbata. Uniwersitate. Apgaismoschanas ministrija usnehmusi tekoscham gadam uniwersitates budschetâ 58,000 r. kâ papildu lihdsekkus augstskolas kliniku, kabinetu u. z. usturescham. Joprojam atwehleti 90,000 rbl., kâ papildu suma profektoru un asistentu personala paplaschinaschanai un tagadejo asistentu algu uslaboschanai, sahkot no 1913. gada. Sumas ministrija liks wehl walsts domei preekschâ behk apstiprinaschanas.

Par kirurgijas priwatdozentu no medizinisKâs fakultates eewehlets Dr. med. O. Holbeks.

Hugo Trefners

plaschi pasihstamais igaunu atklahtibas darbineeks, 29. februarî Terbatâ nomiris 67 gadi wezs. Kopsch 1884. gada nelaikis wadija Terbatâ pascha dibinatu priwatgimnasiju puiseneem, kura igaunu tautâ ahtri eeguwa labu slawu un wispahri bij loti eezeenita mahzibas eestahde. Daschus gadus atpakal wina skolai tika peeschkirtas ari krona teesibas. Kopsch ta laika, kamehr igaunu wadoni — tautai par launu — sahka skreet pakal radikaleem un progresisteem, Trefners teem lihdsa wairs negahja, bet, atgreesis teem muguru, nodewâs jo wairak un jo sirsnigi positiwajam darbam — jaunatnes audsinaschanai un isglihtoschanai.

Kurseme.

Leepaja. Aisleegums leischu walodâ kursus noturet. Leischu seeweeschu beebriba (Sw. Sitas beebriba) bij nodomajusi sarihkot wakara un swehtdeenas kursus leischu walodâ. Kâ „Lib. Z." sino, skolu ministrs aisleedsis schos kursus leischu walodâ noturet.

— Deserteju schi flotes matroschi. Polizija apzeetinaja diwus no flotes ekipascha isbehguschus matroschus, kuri gribeja aisbehgt uf ahrsemem.

— Ledus apstahkli. Juhrâ ledus naw wairs redsams, isnemot malâ schauru ledus strehki. Bureneeki, kuri ostâ jau ilgaku laiku gaidija uf ledus apstahkku mainu, tagad dewâs juhrâ. Rigas juhras lihzî ledus apstahkli esot wehl launaki kâ agrak. Wladiwostokas twaikonis „Nikolai Belowetow" 29. februarî no Leepajas gribeja braukt uf Rigu, bet peenahza no turcenes sina, lai nebrauz — slikto ledus apstahkku dehl. Ari Rigas twaikonis „Luzie", kuram jabrauz uf Rigu, nogaida ledus apstahkku mainu. „L. At."

— Slikto zelu dehl Leepajâ pehdejâs deenâs naw gandrihs nekahdu peewedumu no laukeem, tâ ka ehdamu leetu truhkums uf tirgeem deesgan leels un zenas stipri sazehluschâs.

No Sehmes. Jau senak sinots par 96 mehru leelo istruhkumu magasinas labibâ un par komisara rewisiju schinî leetâ. Komisars tagad wisus trihs magasinas usraugus nodewis teesai, winu mantas apkihlajis istruhkuma segschanai un atzehlis no amata. Jaunu magasines usraugu wehleschanas notika 17. februarî. No wineem weenu — R. Kahpostu — 4 gadus atpakal eewehleja par pagasta wezako, bet komisars, pamatodamees uf aprinka preekschneeka palihga sinojumu — neapstiprinaja. Redsès, ko nu darîs. Jaunee usraugi pehz apstiprinaschanas pahrmehrîs labibu un, kâ domajams, usees atkal istruhkumu, jo daschi wezajeem usraugeem tuwu pee sirds peeauguschee saimneeki naw atbehruschi tikdaudz, kâ nehmuschi. „Ds."

Wentspils. Reserwistu eesaukschana uf bikescha kontroli (повѣрочный сборъ) no weeteja kara preekschneeka schinî 1912. g. notiks schahdâs deenâs: Piltenê 5. aprilî — eesauks tos reserwistus, kuri eedsihwo Piltenes pilsehtâ, Piltenes, Suhras, Siras, Slehkas un Ehboles pagastos; Ugahlê, 7. aprilî — kuri eedsihwo Ugahles, Usmas, Puses un Popes pagastos; Dundagâ, 7. aprilî — kuri eedsihwo Dundagas pagastâ; Sarkanmuischâ, 11. aprilî — kuri eedsihwo Sarkanmuischas pagasta robeschâs un Wentspilî, 13. aprilî — kuri eedsihwo Wentspils pilsehtâ. Uf kontroli jaeerodas reserwisteem personigi, lihdsnemot sawas atwalinajuma biletes, isnemot tos reserwistus, kuri stahw walsts waj sabeedribas deenestos, ja winu atwalinajuma biletes, ar preekschneezibas aisrahdijumu kahdâ deenestâ stahw reserwisti, likumigâ laikâ eesuhtiti kara preekschneeka kanzlejâ. Slimibas gadijumâ war tikt atswabinati no personigas eeraschanâs tikai tad, kad eesaukschanas deenâ top usrahditi kara preekschneekam slimibas apleezibas no ahrsta waj polizijas, ar klahtpeeliktâm slimneeka atwalinajuma biletem. Pretejâ gadijumâ un par neeeraschanos draud aresta sods lihds 7 deenam, bes naudas soda. „W. A."

No Ilses-muischas pagasta. Swehtdeen, 19. februara wakarâ, kad mahjeneeki jau bija apguluschi, schejeenes Kraukku mahjinâs peepeschi iszehlâs uguns un drihs ween apnehma wisu dsihwokli, kursch ari nodega. Skaidri bija redsams, ka uguns peelikta. Otrâ deenâ tad ari, uf stipru aisdomu pamata, apzeetinaja netahlajâs Melderischu mahjâs dsihwojoschu kalponi un nosuhtija uf Jekabstati zeetumâ. Kâ domajams, uguni wina peelaidusi aiz atreebibas. P. Kr—nsch.

No Wezmuischas. 25. februarî pee mums tika notureta laukstrahdneeku deramâ deena. Lihgschana, kâ jau tas parasts, notika krogâ, pee eesiluschâm galwinam. Algas schogad ir stipri zehluschâs. Gada puisim 100—160 r., pusgada puisim 65—90 r., meitam 50—80 r., ganeem 25—40 r. Dascheem saimneekeem pat par to algu naw eespehjams dabut puischus, jo pehdejee aiseet uf pilsehtam. „J. D. L."

No Tukuma apgabala. Dsehruma sekas. Kahds Jaun-Waku pagasta semneeks K. S., dsihwojoschs Rakumu mahjâs, brauzis 23. februarî, diwjuhgâ no Tukuma, pa Tukuma-Talsu leelzeku, uf mahjam. Eedsehrees buhdams, tas aissnaudees. Ap pulksten 11 naktî tas atmodees Kaiwes muischas robeschâs pee Wez-Moku magasinas klehts un pamanijis, ka tam weena sirga weetâ gadijusees swescha kehwe. Maina, kâ domajams, notikusi meschâ, zaur kuru tam bijis jabrauz un notikusi tam par paspehli: jo sirgs bijis 50 r. wehrtibâ, bet eemainito kehwi warot wehrtet tikai uf 20 r. y.

No Schwitenes. Muhsu pagastinâ naw sawa pastahwiga pagasta nama, tadehl klejojam no weenas weetas uf otru. Tagad jau ilgaku laiku pagasta nams atrodas weetejâs Grahtenu mahjâs. Telpas ir puslihds peeteekoschas, tikai pagasta rakstwedis suhdsas par daschâm neehrtibam. Nespehjneeku patwerfme ari mums ir tikai wahrda pehz, kura tika pahrbuhweta no agrakâs magasinas klehts. Tâ ka wisi pagasta nespehjneeki patwehrumu tur newar atrast, tad no pahrejeem, ziti dsihwo pee saweem peederigeem un zitus peenem saimneeki pret sinamu atlihdsibu. Daschi no „tehweem" gan eeminas, ka wajadsetu buhwet leelaku nespehjneeku patwerfmi, bet ar wahrdeem Rigâ — ar darbeem pelnos. Muhsu tâ dehwetee „pelekee baroni" gandrihs wisi sakahpuschi agrarbankâs jeb kredit-beebribâs. Mahjas pa leelakai dalai isdod uf renti waj uf pusgraudeem. Pee tahda saimneekoschanas weida, ehrtaki war isbraukatees no weena „barona" pee otra dsirodami. Daschi no jaunajeem sewischki labi usdsihwotaji. Tâ nesen kahds, kursch sewi dehwè ar „augstaku isglihtibu", laikam tadehl ka gahjis augstskolai garam, notreezis pilsehtâ daschus simtus amisedamees ar artistem un zitâm „dahmam", bet preeksch daschu paradu nolihdsinaschanas jabrauz atkal uf banku. S—um.

Wehrâ nemamas adreses:

Jelgawas Laukf. Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedriba,
Jelgawâ, Katoku eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenâs no pl. 10—2. Bilanze 30. nowembrî 1911. g. **4,928,855 r. 20 k.**

Leel-Sesawas krahj-aisdewu kase Jelgawâ,
Jelg. Laukfaimneezibas Beedribas namâ, Katoku eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkst. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeschu Sawstarpiga Apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina wisadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

Latweeschu Sawstarp. Dsihwibasapdroschinaschanas Beedriba
apdroschina uf mirschanu un sadsihwoschanu **kapitalus, muhscha rentes** un **behrnu naudas** (no 50 rbl. sahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakâ spezialitate glaunu apgehrbu isgatawoschanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu, anglu- un eeksches drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Laukf. Beedribas Konsuma Weikals.
Katoku eelâ Nr. 44. Telef. 74. Wisadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumâ un masumâ.

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiskâ Sabeedriba.
Walde **Rigâ,** leelâ Kehnina eelâ Nr. 27, nodalas **Jelgawâ,** Katoku eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilsehtâs.** Wisadas ruhpneezibas maschinas un rihkus, elektrotechnisKi peederumi, dsirnawu maschinas un akmenus u. t. t.

W. Lasmans
drehbneeks
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.
Leels krahjums eeksch un ahrsemes stoffu. **Glihti uswalki** no **35** rubli sahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1.
Drehbes leelâ iswehlê no wisslawenakâm **eeksch- un ahrsemes fabrikâm.** Kâ ari leels lehgeris gatawu glihtu uswalku un mehteli.

No Jelgawas.

Kursemes muischneezibas landtags peektdeen, 2. martâ, sapulzejees Jelgawâ.

Jauneezeltais II. eezirkna pristaws Fedorows 1. martâ usnehmees sawus amata peenahkumus.

Kursemes tautskolu direktors walsts padomneeks J. W. Momots 1. martâ sch. g. aisbrauza uf Leepajas-Aisputes rajonu, skolu rewisijas noluhkâ.

Bauskas rajona tautskolu inspektors Jordanskis aisbrauzis rewidet sawa rajona skolas.

Par Jelgawas Aleksandra pilsehtas skolas goda usraugu 25. februarî sch. g. Rigas mahzibas apgabala kuratora kga apstiprinats, skaitot no 1. janwara 1912. g., uf 3 gadeem pasihstamais Jelgawas tirgotajs Iwans Tichonowitschs Nesadomows. „T."

Pehz eekschleetu ministra zirkulara no 12. februara sch. g. aisleegums, ka sinamâs gawenu nebelâs naw brihw sarihkot teatru, kinematografa, zirka u. t. t. israhdes, atteezinams ari uf preekschlasijumeem, politiskeem, sinatniskeem un mahkslas preekschnesumeem. Atlauti tikai gariga satura preekschnesumi.

Semneeku baukas Jelgawas nodalas kanzelists Jankowskis eezelts par sewischku usdewumu eerehdni pee Kursemes kameralwaldes.

Elejas pagasta nodalas eerehdnis Kenigas (Kenincsch) un Rigas pasta kantora eerehdnis Kupzis, uf paschu luhgumeem, pahrzelti weens otra weetâ.

Dsehruma sekas. Kahds apkahrtsaigajoschs sihktirgotajs, Kalugas gubernas semneeks J. R. nonahzis 1. martâ Jelgawas dselsszeka peestahtnê lai brauktu uf Rigu. Duhschâ buhdams, tas aissnaudees. Kad no meega mahmiinas apkampeeneem atswabinajees, tad redsejis, ka truhkst maka ar 38 r. un prezes 60 r. wehrtibâ.

Sahdsiba. Maisneekam W., Katoku eelâ № 5, nosagta 1. martâ misina durwju atslehga 11 rbl. wehrtibâ. Sahdsibu isdarijis Jelgawas maspilsonis E. W., kursch atslehgu pahrdewis kahdam schihdam H. Z., Marijas eelâ № 22, par 1 r. 29 k. Abeem buhs jaatbild teesas preekschâ.

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Jelgawas Sw. Annas basnizâ.

Deewkalposchana: Treschdeen, 7. martâ, plkst. 7 wakarâ gawenu deewkalposchanâ un swehtdeen 11. martâ pulksten 10 no rihta spred. mahz. Fr. Bernewitz.

Kristits: Woldemars Ans Kugelbergs.

Usfaukti: Peters Kutschiks ar Mariju Doroteu Weber. Jahnis Poga ar Antoniju Jaunsem. Ignatijs Senkewitschs ar Dori Freimann, Teodors Friedrichs Bitens ar Annu Emiliju Tukman Alfreds Oskars Windt ar Johanu Nataliju Fuhrman, Johans Augusts Gregors Schiffers ar Latti Plost.

Mirusschi: Franz Neuman 54 g., Kristaps Uhdris 22 g., Anna Bechman 93 g.

Deewkalposchanas Jelgawas Sw. Nikolaja basnizâ:

Deewkalposchana: swehtdeen 11. martâ, plkst. 1/2 10 no rihta, mahz. Reinhards.

Behrnu deewkalposchana plkst. 1 pusdeenâ.

Zeturtdeen, 8. martâ pulksten 6 wakarâ gawenu deewkalposchana, mahz. Reinhards.

Draudses sapulzi noturès 11. martâ, pulksten 5 pehz pusdeenas Nikolaja basnizas eeswehtamo sahlê.

Basnizas Walde.

Usfaukti: Kristaps Romanows ar Emiliju Scharlotti Elisabeti Tschaibe (Schaime); Martinsch Ruperts Kaleijneeks ar Annu Lagsdin; Teodors Friedrichs Bitens ar Annu Emiliju Tukman; Fritzs Rendols ar Hermini Paulini seetneek; Janis Bihrin ar Lawihsi Rosenthal; Jahnis Lahzis ar Lihsi Peltscher; Peters Kutschiks ar Mariju Doroteju Weber; Jahnis Gottfrieds Dsilnin ar Anneti Ottiliju Uldrik; Johans Augusts Gregors Schiffers ar Latti Plost.

Mirusschi: Amalie Tschanka 1 d. w., Dahrta Schleiter, dsim. Kruhmin 66 g. w., Minna Neschetnik, dsim. Aak 38 g. w., Anna Kreewin, dsim. Lappa 33 g. w., Greeta Schleier, dsim. Arman 62 g. w., Atis Karstais 77 g. w.; Lihse Dischler 79 g. w.

Wisjaunakâs sinas.

Maskawa. Walsts bankas Maskawas kantora grahmatwescha palihgs Kaloschins noteesats uf 3 gadeem arestantu nodalâ par wiltojumeem un 14,600 rbl. isschkehrdeschanu.

Blagoweschtschenska. Pee kratischanas kahds kaukascetis noschahwa pristawu Parnewski, gruhti eewainoja gorodowoju un fuhrmani, kas negribeja winu west un aisbehga.

Peterburgâ, 2. martâ. Eekschleetu ministrs greesisees pee domes pehz jauneem krediteem pahrtikas wajadsibam. Krediti tad buhs sasneeguschi 154,062,738 r. leelu sumu.

Maskawa, 2. martâ. Par Maskawas konserwatorijas direktoru atkal eewehlets komponists Ipolitows-Iwanows.

Româ, 15 martâ. San-Dschuliano nodewa Franzijas, Anglijas, Wahzijas un Austro-Ungarijas suhtneem un Kreewijas suhtneezibas padomneekam memorandu, kurâ aprahditi noteikumi, ar kahdeem Italija buhtu apmeerinata nobeigt karu.

Tokijâ, 14. martâ. Nomira walsts wihrs barons Nisi, weens no pirmeem meera nolihguma pabalstitajeem ar Kreewiju. Ofizieli issludinats waldibas dselsszeku obligaziju islaidums par 30 miljoneem jenu.

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskâ (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „Latweeschu Awises."
Atbildigais redaktors: N. Purinsch (Purinu Klâws).

„Ewangelists"

ussahka ar **1912.** gadu sawu **10.** gada-gahjumu, isnahkdams **2** reis mehnesî un kopâ ar mehneschrakstu **„Sinatne un Religija"** makfâ par gadu ar peesuhtischanu **2** rbl., par 6 mehn. **110** kap. un par 3 mehn. **60** kap., bes peesuhtischanas par gadu **150** kap., par 6 mehn. **80** kap., par 3 mehn. **45** kap. Bes mehneschraksta — 50 kap. lehtak. Us ahrsemem par gadu — **3** rbl.

Peelikums: **„Sinatne un Religija"**, illustrets, isnahk reisi mehnesî un ihpaschi pastellejot makfâ: bes peesuhtischanas par gadu **1** rbl., par pusgadu **60** kap., par 3 mehn. **30** kap. Ar peesuhtischanu par gadu — **150** kap., par pusgadu **80** kap., par 3 mehn. **45** kap. Numurs makfâ **10** kap.

Redakzijas adrese: Rigâ, Duntes eelâ Nr. 1/3.

„Ewangelists" kà neatkarigs religiosi-politisks laikraksts aisstahw sawu tautu pret schuhpnizu un netiklibas namu sehrgam, pee kam ari jaunâ gadâ grib turpinat sawu gruhto schkihstischanas darbu sabeedribâ, ar Kristus pahtagu jeb rihksti perot resp, pee wahrda sauzot leekulus un pseido-kristigajos — ari krodsineekus un garidsneekus — kuri sem kristigas tizibas maskas pastrahdà tumsibas darbus. Ar 1. numuru sahkot pasneedz M. O. Sihles **original-stahstu** is Latwju dsihwes, sahkotees no breesmigàs, gruhtàs klauschu laiku dsihwes un beidsotees ar tagadejo laiku sadsihwes atehlojumeem, kura ne zik neatschkiras no toreisejo nekristigo kungu neschehligàm gaitàm.

Bes tam pasneegsim starp ziteem tos interesantos rakstus, kuri pag. gadâ neatrada telpas „Ewangelistâ": **Par spiritismu** jeb: **Waj ir Deews** un **welns pasaulê? Antikristus mahziba Latwijâ** jeb **Kreisa-Juka sektes isplatischanàs. Wehsturigais materialisms** jeb: **Waj darba ruhki pasihst ihsto Kristus tizibu? Kas ir kristigee sozialisti** u. w. d. z. sensazionelus rakstus sneegs lasitajeem, lai skeptiki pahrleezinatos par pateesibas progresu jeb uswaru.

Nespehjneekeem peesuhtisim „Preeka mahzibas Wehstnesi" — liberalo „Ewangelistu" — wisu gadu **par brihwu,** ja tee eesuhta **75** kap. pastmarkàs resp. 50 kap. preeksch **6** mehn. un **masturigeem** bodam **„Ewangelistu" par pusgenu.**

„Ewangelista" ekspedizija, Rigâ, Duntes eelâ Nr. 3.

Weenigi preeksch swehtkeem

gresni, lehti ar labàm ihpaschibam kungu kabatas pulksteni, isturigi — wakeji, plahni, plahnaki par sudraba rubli sem pasihstamas markas **„Vintale"**, apbalwoti ar daudzeem medaleem: pulksteni no ihsta amerikanu jaunselta ar metala ziparblati, pats labakais spezialists tos neisschkirs no ihstajeem selta 56 % pulksteneem, kuri makfâ 100 rubliu. Bes sawa gresnuma scheem pulksteneem ir wisteizamakais mechanisms. Uswelkami ais podsinas „Remontoir" 40 stundâs reisi, reguleti us minuti ar galwoschanas rakstu uz 6 gadeem. Makfâ 12 rubliu weetà tikai 2 r. 95 kap., tahdi paschi ar trijeem wahkeem par 1 r. dahrgaki; dahmu wakeji — 3 rub. 50 kap., slehgtee — 5 rub. 50 kap. Pee katra pulksteena par welti preeleek: 1) Panzera slihpetu kehdi no sahda pat selta; 2) brelok-kinematografs — sudraba 84% apseltits „Souvenir"; 3) seemeschka ahdas mazinsch — pulkstena aissargaschanai no maitaschanàs. Adrese:

Варшава. Т-во Милано I-ое почтов. отдѣленіе 68.

Peesihme: Skaists kungu sudraba pulksteni 84% ar trim wahkeem **„Anker"** 8 rbl. 50 kap. Dahmu sudraba apseltitis 6 rbl. 50 kap. Sudraba kehdites 84 % jeb ari jaunselta preeksch kungeem un dahmam no 1 rbl. 80 kap. sahkot. Korespondenze kreewu jeb wahzu walodàs.

Jelgawas Laukfaimneez. Beedribas Krahschanas u. Aisdosch. Sabeedribas

(Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 44, Telefons 62)

Bilanze 29. februarî 1912. g.

Beedribas droschiba: Sabeedribas kasî atrodoschais droschibas kapitals **277,357** r. **45** k. un **2112** beedru garantija.

Aktiwâ:

Skaidra nauda kasê, uz tekoscha rehkina zitâs krediteestahdês un wehrtspap.			251,216 r.	29 k.
Aisdewumi:				
uz obligazijam	3,442,133 r.	43 k.		
„ galwoschanu	458,209 „	10 „		
„ wehrtspapireem	68,496 „	— „		
„ eekihlajumeem	169,833 „	— „		
„ beedru dakam	32,690 „	— „	4,171,361 „	53 „
Tahlaknoguldijumi			657,704 „	81 „
Kantora konts			6,364 „	60 „
Inwentars			5,810 „	38 „
Daschadi			91,853 „	52 „
		Kopâ	5,184,311 r.	04 k.

Pasiwâ:

Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali:				
Beedru dakas	211,200 r.	— k.		
Reserwes kapitals	32,552 „	11 „		
Daschadi ziti kapitali	33,605 „	34 „	277,357 r.	45 k.
Diwidende			14,359 „	50 „
Aisdewumu rentes			61,109 „	02 „
Noguldijumu rentes			113,081 „	— „
Schiro à dèpôt aisnehmums			100,000 „	— „
Noguldijumi:				
ar ussazischanu	4,252,029 r.	99 „		
bes ussazischanas	307,808 „	78 „		
uz augku augteem	58,565 „	30 „	4,618,404 „	07 „
		Kopâ	5,184,311 r.	04 k.

Sabeedriba makfà par noguldijumeem 3—6% gadâ, kaitot no noguldischanas deenas, **par schiro noguldijumeem 3%** un nem par **aisnehmumeem 6½—8%** gadâ.

Kantors atwehrts darbdeenâs no pulksten 10—2 deenâ.

Peeprasijumus pehz aisnehmumeem isspreesch pirmdeenâs un zeturtdeenâs.

Noguldijumus peenem un ismaksà katru darbdeenu.

Noguldijumus war ari pa pastu peesuhtit un tapat sabeedriba uz wehleschanos tos atmaksà un prozentes issuhta. Pasta adrese: Митава, Ссудо-сберегательное Товарищество Митавскаго Сельско-хозяйственнаго Общества.

Walde: mahju ihpaschneeki agronoms **J. Bissenieks**, agronoms **Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Leel-Sesawas Krahsch.-Aisdosch. Kase.

(Atklahta februarî 1900. g.)

Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 44 (Telefons 62).

Bilanze

29. februari 1912. g.

Aktiwâ.	Rbl.	K.
Kasê un tek. rehk. zitâs krediteestahdês	11351	18
Aisd. pret galweneekeem	459348	29
„ „ nekust. ihpasch.	287016	53
„ „ wehrtspap.	8595	—
Kantora konts	1340	76
Inwentars	1009	41
Wehrtspapiri	27392	05
Daschadi	1734	26
Kopâ	797787	48

Pasiwâ	Rbl.	K.
Beedru dakas	5728	41
Noguldijumi	759092	39
Diwidende	219	20
Noguldijumu rentes	6912	91
Aisdewumu rentes	12150	71
Reserwes kapitals	2880	95
Conto dubio	802	91
Aisnehmumu konts	10,000	—
Kopâ	797787	48

Kase makfà par noguldijumeem par gadu 6½%, kaitot no noguldischanas deenas Noguldijumi atswabinati no wiseem trona nodokleem. Par aisdewumeem nem 7—8½%. Rakstu naudas nekahdas netop nemtas. Sabeedribas darischanas noteek katru darbdeenu no pulksten 10—2 deenà.

Walde.

God. laukfaimneeku laipnai eewehribai!

Pagodinamees peedahwat pawasara sehjai teeschi no **ahrsemju pirmawoteem** apgahbatus augstakà labuma

mahkfligos mehslus,

kà

Superfosfatu,
Tomasmiltus,
Kainitu,
Kalija sahli,
Kaulu miltus,
Gaisa salpetri (Norge),
Tschiles salpetri un t. t.

ar pilnigako garantiju par pareisu % saturu.

Tomasa miltus pahrdodam weenigi pehz kuhstoschas fosforskahbes satura un newis pehz kopfosforskahbes, jo ta naw augu saknem wisai peeejama un tadehk weenigi maldina pirzeju nepareisi minedami augstu prozentu saturu.

Ar preeku waram atsihmet, ka beidzamâ laikâ ari zitas laukfaimneeku organizacijas ir sekojuschas muhsu preekschsihmei, pahrdodamas tomasa miltus pehz kuhstoschas fosforskahbes satura.

Patlaban sanehmam **Rigâ** un **Leepajâ** wairakus kugu lahbinus **mahkfligo mehslu,** kadehk luhdsam god. laukfaimneekus, beedrus un beedribas usdot atteezigàs Sabeedribas nodalàs waj peesuhtit waldei sawas wajadsibas, lai kahrtigâ issuhtischanâ nezeltos kawekli.

Luhdsam peeprasit pawasara zenu rahditajus.

Pastellejumus peenem un issuhta par dselszeku uz wisàm stazijam, kà ari teeschi no Rigas waj Jelgawas ar laiwam un kugischeem lihdz wisàm peestahtnem.

Sabeedribas beedreem diwidende un beedribam, — luhkojotees pehz nonemamà daudzuma, atteezigs ekstra rabats.

Tà ka Ekonom. Sabeedribas wisi mahkfligu mehslu krahjumi **stahw sem Rigas Politechnikas ismehginaj. stazijas kontroles** un wisi no ahrsemem peenahkuschee mehslu suhtijumi teek tuhlin ismehginati un analiseti, tad Ekonomiskai Sabeedribai teescham eespehja pareisi usdot issuhtamo mehslu saturu.

Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskà Sabeedriba.

Wisadu maschinu, mahkfligu mehslu, sehklu un wisu zitu laukfaimneekeem wajadsigu leetu tirgotawas.

Walde un zentralnoliktawa:

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ 27/29, paschas namâ. Tel. 1379.

Sabeedribas weikali:

Kurzemê: Jelgawâ, Katolu eelâ № 46, telefons № 72. Bauskâ, Dobelê, Krimuldâ, Jaunjelgawâ, Jekabmeestâ, Kuldigâ, Leepajâ, Sabilê, Saldû, Spahrê, Stendê, Subatâ, Schenbergâ, Talsos, Tukumâ, Wainodê, Wentspilê, Wez-Auzê, Wezmuischâ. **Widzemê:** Rigâ, Aluksnê, Birschos (Modonâ), Zehsis, Laudonas-Odzeenâ, Lihdserê, Rujenê, Siguldâ, Skrihweros, Smiltenê, Stukmanos, Oppê, Waltâ, Werawâ, Walmeerâ. **Kaunas gub.:** Birichos, Janischkê, Linkowâ, Moscheikos, Poswolê, Schogarê. **Witebskas gub.:** Baltinowâ, Boltwos, Dwinskâ, Korsowkâ, Liwanâ, Ludzê, Marienhausenê, Pokrotê, Pretkos, Rehzeknê, Warklanos; Nowgorodâ.

Rihkotajs-direktors: agr. J. Bissenieks.

Sobu slimneekus

peenemam katru deenu no pulksten 9 lihdz 6. Sobus izwelk bez sahpem. Mahkfligi sobi ar waj bez platem. Wisadas plombas. Spez. selta sobu kroneem, porzelana un selta plombam. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.

S. Braude un P. Braude,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 17.

Peenem sobu slimneekus

ikdeenas no 10 lihdz 1 un no 3—6. **Spezialists selta sobu kroneem** (Goldkronen) un ar **stifti eeleekameem** (Stiftszähne) bez platem.

Dentists **M. Kaplans,**
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 31.

Pasta eelâ Nr. 6,
pretim Katrines eelai.
Telefons 60!,

Peenem sobu slimneekus

ikdeenas no plkst. 9—1 deenà un no plkst. 3—6 pehz pusdeenas.

Pagatawoju mahkfl. sobus ar un bez platiem, selta kronischus, struhwes sobus, porz. un selta plombas.

Dts J. Arons.

Steidzigi izdod par welti 1000000 mahkflas pastkartes

Labako mahkflas darbu pastkartes ar sajuhsminojoschu, interesantu saturu, usnehmumi no Tretjakowska, Dresdenes galerejam, Parises salona un Keisara Aleksandra III. museja. Dehl eepasihstinaschanas issuhta asortimentu 100 gab. par 1 rbl. 10 kap. 300 gab. — 3 rbl. 30 kap. Mahkflas pastkartes **Tehwijas kara** simtsgadu jubilejai no 1812 lihdz 1912. g., usnehmumi no slawenà mahkslineeka W. W. Wereschtschagina glezenam: Napoleona I. gahjeens uz Kreewiju; wisados weidos, asortiments 100 gab. par 1 rbl. 30 kap., 300 gab. — 3 rbl. 90 kap. Kas pastellê 300 gab. uz reisi dabù

100 gab. par welti!

Suhtijums par 100 kartem 35 kap., 300 gab. 65 kap. Issuhta pa pastu uz pehzmaksu. Adreset: Лодзь 21, А. Живу, почт. ящ. **327.**

Korespondet war arilatwiski.

Melderis,

kursch ari **galdneeka darbu prot,** war peeteiktees **Piksares mescha waldê.** Adrese: чр. ст. Пиксаръ, Валкъ Перновск. жел. дор.

Seenu

pahrdod Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem uz Grihwes schosejas № 9.

Mag.
J. Hertela
apteeku preeschu pahrdotawà
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

Peedahwà wisadas laukfaimneeziba, dahrskopibà un mahjsaimneezibà wajadsigàs **apteeku prezes.**

Logu ruhtis wisados leelumos **Elias** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**

Gumijas prezes.

Luhdsu pahrleezinatees

un netehsees weltigi laiku.

Ispahrdodu sawu bagatigo krahjumu no modes un galanteriju prezem.

Preeksch dahmam:	Preeksch kungeem:
Weku, zimdus, sekes, wilnas un kokwilnas dsijas, schleiertilu, broderijas, bantes, spizes, kleischu isgresnojumus, garnituras, knopes, jostas, kemes, kabatas drahninas, schirzes, galwas drahnas, schalles, rokas sominas, leetus schirmjus, dahmu weku.	Wirskreklus, krahgus, manschetes, schlipses, naktsweku, sekes, triko weku, bikschu lentes, naudas makus, leetus schirmjus, manschetu pogas u. t. t.

Pahrdodu par wehl redsirdeti lehtam zenam.

J. Ahrenstein,
Modes magasina Katolu eelâ Nr. 3.

Godalgots Rigas jubilejas isstahdê 1901. g. sudraba medali un goda diplomu.

M. Brauer's,
Jelgawâ,
ihpaschneeks **R. Götze,** eepretim Jahna baznizai un Aleksandra prospektâ Nr. 6,

kapu peeminekli, ruhpneeziba ar maschinu spehku.

Eewehrojamâ mehrâ paleelinata raschoschanas spehja. Glihts un isturigs darbs.

Kapu peeminekli,

kà: **krusti, obelisti, grahmatas, rulli** u. t. t. teek pagatawoti is labakà materiala.

Zaur slihpeschanu un puleereschanu ar jaunako sistemu maschinu palihdsibu kapu peeminekli dabù isturigu un jo glihtu issklatu.

Kapu peemi=ekli pagatawoschana.

Leelâ krahjums dažâdu kapu peeminekli.

Sekltius un neseltitus tschuguna kapu krustus

peedahwà par fabrikas zenam. Zeen. publikas apstellejumi top jo ruhpigi un wisihsakà laikà ispildìti. Labakàs atsauksmes.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukatas Ekon. Grahmatruhpn. Sabedr., agr. G. Landsberga brukatawà.